

Inhoud #190

Atelier

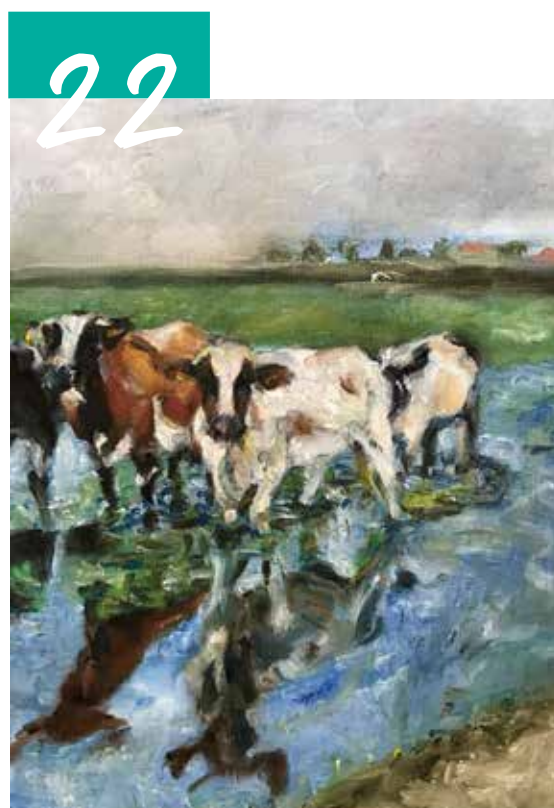
42

LILIANE GOOSSENS
AQUARELLIST UIT
VLAANDEREN

10

DIRK BREED
POËTISCHE
POLDERLANDSCHAPPEN

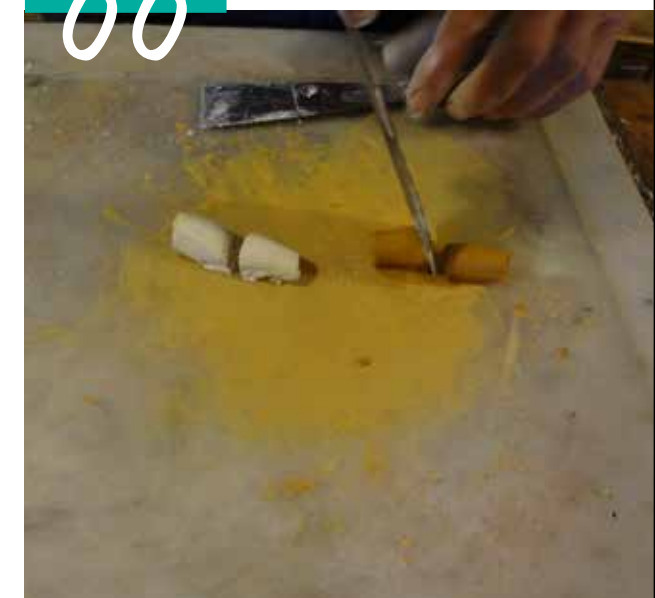

22

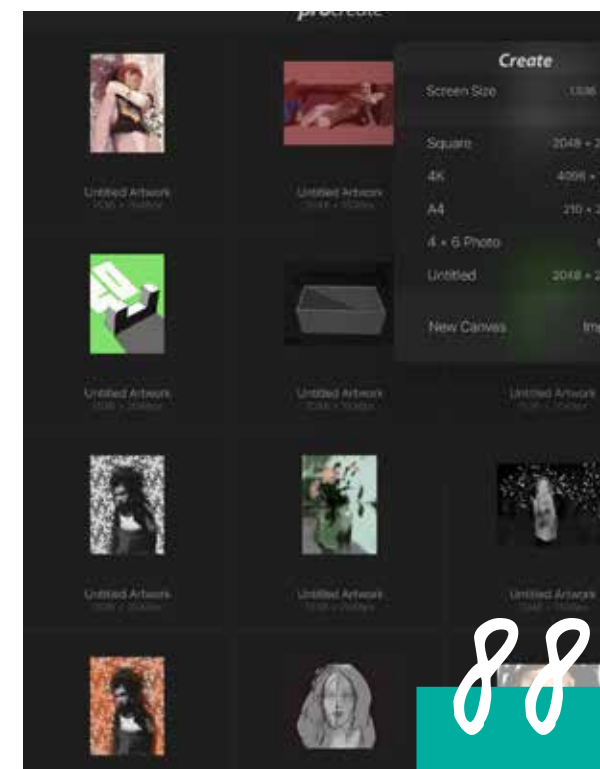
(i) KOEIEN IN DE SLOOT

190

66

PIETER KEUNE
HOE MAAK IK ZELF PASTEL

88

ATELIER DIGITAAL
AAN DE SLAG OP
IPAD OF TABLET

28

MARCEL VAN OOL
KUNSTHISTORICUS BIJ
STAATSBOSBEHEER

6 KUNSTKREET • 8 DE KEUZE VAN MARRIETTE DÖLLE 17 TÊTE-A-TÊTE MET MARJON •
18 LANDSCHAPSSCHILDER JOHN CONSTABLE • 34 ASPECTEN VAN LANDSCHAP 38 (i) LANDSCHAP
IN KLEURPOTLOOD 48 ATELIER EN ROUTE • 52 KIJKEN MET ERIC BOS • 54 MYNKE BUSKENS.
TEKENEN, TIPS EN TECHNIEK • 58 (i) ECOLINE, LANDSCHAP MET KOEIEN • 65 ATELIER QUIZ +
KLODDER • 68 (i) EROP UIT MET PASTEL • 72 COLUMN MARIE-LOUISE OSTÉ • 73 KUNST10DAAGSE
BERGEN NH • 74 (i) FANTASEREN IN KLEUR • 78 HET LEZERSATELIER • 80 (i) DOORKIJKTE NAAR
DE HEUVELS VAN BELGIË • 84 ANALYSE. KLEUR IN HET LANDSCHAP • 94 KUNSTSTREKEN •
96 VERWACHT

(i) = instructief

Het poëtisch landschap van Dirk Breed

Dirk Cornelis Breed (1920-2004) werd geboren in Kolhorn (Noord-Holland) en heeft daar lang gewoond. Hij is daar ook begraven. Hij hield van het dorp en het omringende weidse landschap dat hij vele malen afbeeldde. Afbeelden is niet het goede werkwoord, hij bezong het landschap in kleuren en tonen. Het leek erop alsof een Italiaanse melancholische ziel het nuchtere Noord-Hollandse landschap ontmoette. Het resultaat was een vreemde maar prachtige weergave van een landschap, dat niet alleen Noord-Hollands was maar meer het innerlijk van Breed weerspiegelde.

'IK SCHILDER GRAAG EMOTIES.'

Het rood spat van het papier. Zó intens kan een zonsondergang zijn, de rest van het landschap compleet vervagend. De Vlaamse aquarellist Liliane Goossens leeft zich graag uit met felle kleuren.

TEKST: JESSICA DE KORTE

Evening Glow heet het werk met het vurige rood. Knalkleuren hebben Liliane Goossens (Brussel, 1953) altijd geboeid. Dat was al zo toen ze op filmsets met kostuums werkte. 'Zuivere kleuren, rood en blauw, vind ik mooi. Meng ik die met andere kleuren, dan pas ik er altijd goed op dat de kleur niet vaal wordt. Een kwestie van de juiste techniek toepassen.' In haar werk als interieurontwerpster werden tekenen, compositie en perspectief Goossens' tweede natuur. Daar hoeft ze niet meer over na te denken. 'Ik kan volledig mijn eigen gang gaan en weet daarom nooit op voorhand wat het schilderij gaat worden. Ik maak het papier heel nat, ga langs twee kanten met kleuren als rood en blauw aan de slag. Een paar lijnen, een paar vlakken en dan laat ik de verf lopen.'

Liliane Goossens, **Evening Glow3**, (2015), Aquarel, 90 x 70 cm.

AQUAREL ALS FAVORIET

De Vlaamse heeft soms wel een bepaald idee in haar hoofd. Dan heeft ze bijvoorbeeld een foto gemaakt van een mooi landschap of gebouw. Maar die ligt meestal niet naast haar tijdens het werkproces. 'Ik maak zo'n foto vooral omdat ik iets zie qua compositie, kleur en lichtinval. Het eindresultaat moet dus zeker niet die foto worden.'

Aquarel is haar favoriete medium. Dat vloeit zo fijn, daar kan ze een atmosfeer mee creëren. Drogen de kleuren te licht op, is er niet genoeg pigment of is het geheel nog wat mistig, dan voegt ze verf

toe of haalt ze wat weg. En dan is het schilderij eigenlijk klaar. Niet teveel aan doen. Hier en daar wat nog details misschien.

'Met lagen werk ik niet,' zegt Goossens. 'Het is eigenlijk een beetje boetseren met verf.' Ze doet vooral haar best de frisheid erin te houden en gebruikt alleen het wit van het papier. Plakkaat of acryl toevoegen wil ze niet. Altijd op zoek naar het juiste evenwicht. Het liefst met een diagonaal in het werk, bijvoorbeeld door de ene hoek donkerder dan de andere te maken, en een focuspunt.

Liliane Goossens, **Lake**,
Aquarel, 70 x 90 cm.

INTUÏTIE VOLGEN

Foto's natekenen heeft ze wel eens geprobeerd. Maar daar had ze simpelweg het geduld niet voor. 'Laat mij maar lekker smijten met verf en water. Ik schilder graag emoties, ben op zo'n moment in mijn eigen wereldje en zie niets anders meer. Volgens Goossens moet je vooral leren je intuïtie te durven volgen. Experimenteren, geen schrik hebben dat het gaat mislukken.'

Mensen die haar kennen, zien haar werk en zeggen: 'Dit is Liliane.' Het werk komt heel dicht bij haar persoonlijkheid. Ze schildert dan ook hoofdzakelijk voor zichzelf. Is het klaar, dan wordt het van het publiek. 'Soms zien mensen iets anders dan wat ik erin heb gelegd. Het plezante is: ze komen me dat vertellen. Ik maak een woest landschap, een ander ziet er een boot in.'

EREGAST BIJ EXPOSITIE IWS

Haar leraar Rainier Boidun had al een andere manier van aquarelleren dan gebruikelijk. Hij schilderde abstract, met tubes verf. Zo leerde ze zichzelf te laten gaan. Vanaf 2000 volgde ze zeven jaar lang in het weekend lessen bij de academie in Vilvoorde, naast haar werk als interieurontwerper voor films en series. Uitputtend? 'Het werkte voor mij juist als pure ontspanning.'

Liliane Goossens, **Landscape**,
Aquarel, 90 x 70 cm.

Inmiddels is Goossens met pensioen en is schilderen haar tweede carrière geworden. De uitnodigingen en (eerste) prijzen stromen binnen. Ze is eregast bij een expositie van IWS (International Watercolor Society) Holland in Uden, waar in september zo'n honderd aquarellen van leden hangen. En volgend jaar doet ze mee aan vier aquarelfestivals in Frankrijk, onder meer in Douai en Alençon.

MENGELING VAN WARM EN KOUD

'Met aquarel kun je zoveel doen,' zegt Goossens. 'Het werkt ook heel rap. Als ik een demo doe, werk ik graag in twee delen met blauw en rood. Anders is het voor de kijkers niet te volgen.' De Vlaamse werkt met verschillende merken verf, waaronder Winsor & Newton. De ene marijn is nu eenmaal de andere niet. Ze gebruikt bijna nooit een kleur puur uit de tube maar maakt een mix van 'warm' en 'koud', zoals ultramarijn en kobalt. Het papier is van Bockingford, de (platte) penselen hebben synthetisch haar - allebei houden het water goed vast. Tussendoor sproeit ze veel met water. Met een bankkaart schraapt ze door de verf om de structuur van bijvoorbeeld gebouwen of een klarinet aan te brengen.

GRENZEN VERLEGGEN

Hoe meer ze reist, hoe meer landschappen ze in haar hoofd krijgt. Toch wel haar grootste inspiratiebron, naast dansende figuren, dieren en architectuur. Goossens: 'Als ik iets mooi vind of herken, maak ik foto's. Of ik nog met geel ga werken? Ach, dat kan nog komen. Je moet je grenzen blijven verleggen. Maar ik zal in ieder geval nooit in opdracht werken. Rood heeft me altijd aangesproken, en me bekendheid gegeven.'

www.lilianegoossens.blogspot.com

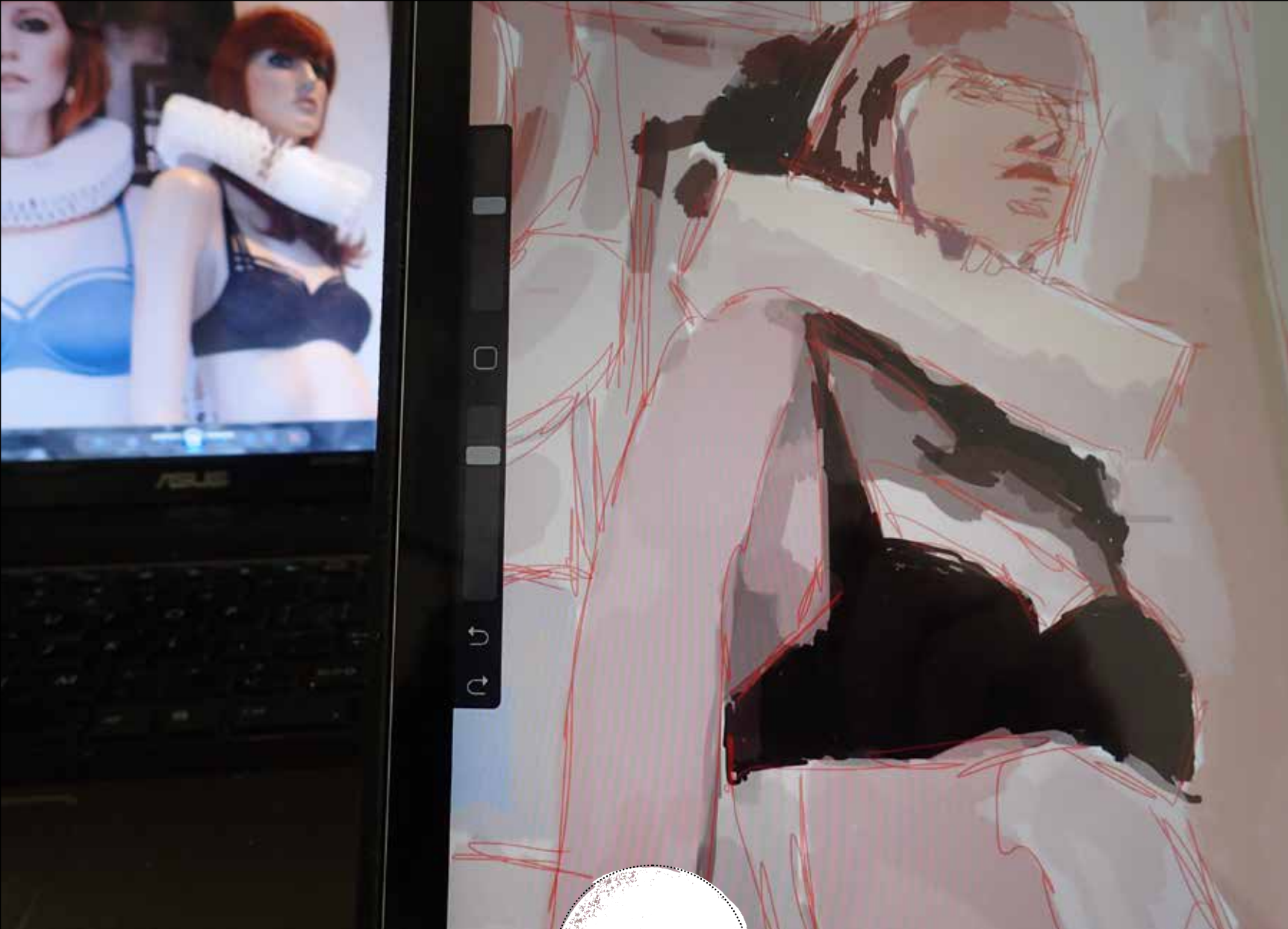
De expositie van IWS Holland, waar Liliane Goossens eregast is, wordt van 8 september tot en met 1 oktober gehouden in Kunstation Uden. De opening is op zondag 10 september.

www.iwsholland.nl
www.kunstationuden.nl

Liliane Goossens, **Morningglow**,
 (2015), Aquarel, 90 x 70 cm.

Liliane Goossens, **Eveningfall**,
 (2015), Aquarel, 90 x 70 cm.

Instructief

ATELIER DIGITAAL

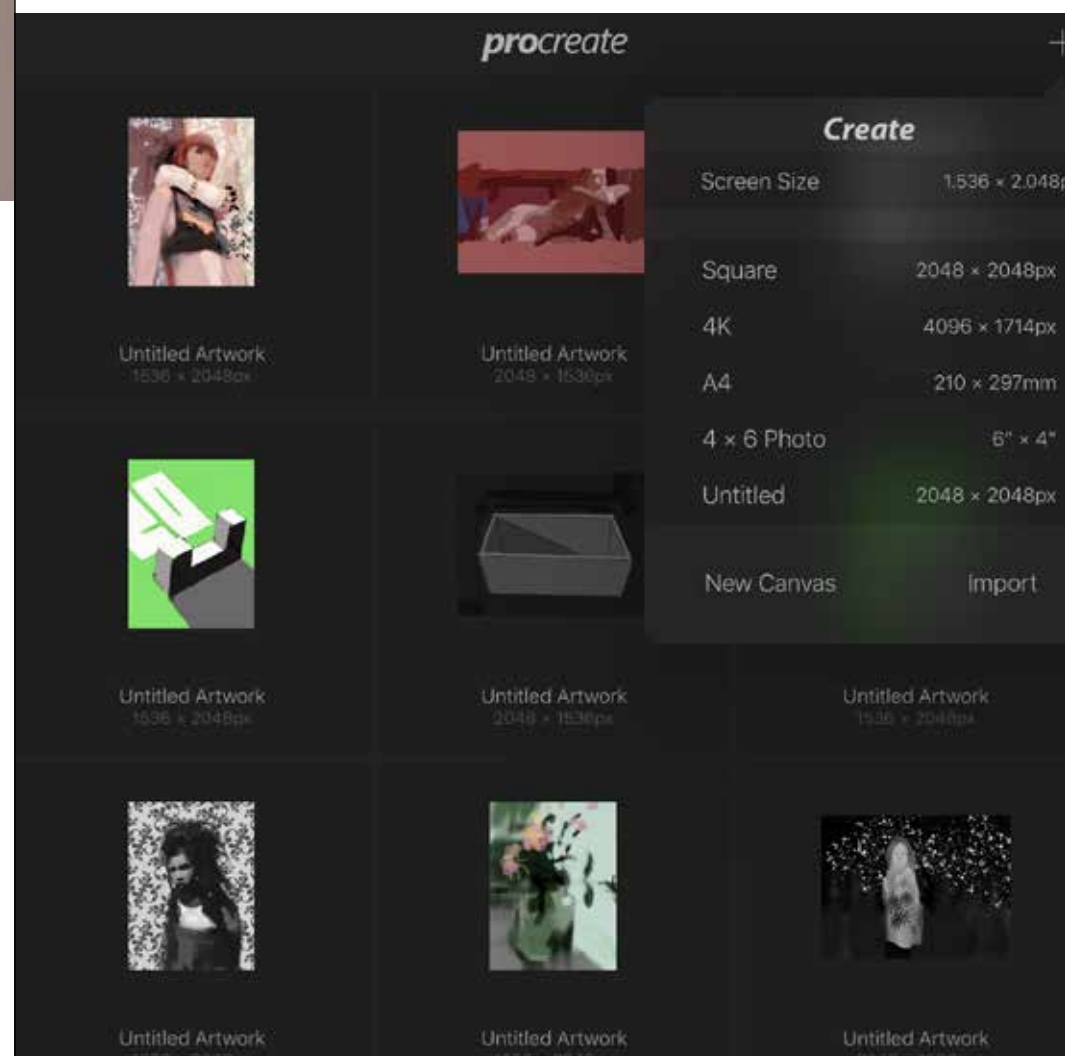
Werken op je iPad of tablet is hartstikke leuk om te doen. Je hebt een atelier aan spullen in een formaat dat kleiner is dan het gemiddelde tijdschrift. Je kunt gewoon werken in je nette kleren en de mogelijkheden zijn eindeloos. In een aantal artikelen krijg je van mij tips en tricks om nog meer uit je tekenapp te halen. Deze keer de basis van de app Procreate, speciaal voor iPads.

TEKST EN BEELD: ERIC SCHUTTE

1

Kies je voor een iPad dan is de pro met de iPen het mooist, maar ook met de andere iPads kun je prima uit de voeten. De iPads zijn oorspronkelijk ontworpen vanuit het idee dat je ze volledig met de hand moet kunnen bedienen. Toch is een Stylus soms wel makkelijk en af en toe onmisbaar, helemaal als de pen ook drukgevoelig is zodat je net als op papier een lijn heel licht of juist donker kunt aanzetten.

2

Als je de App opent kom je gelijk in de 'gallery' terecht. Een map waar je je tekeningen bewaart. Rechts bovenin vind je een + teken. Als je hier op drukt kun je een keuze maken uit een formaat. Ikzelf vind het schermformaat wel gemakkelijk. Dit vind je bovenaan. Als je deze opent kom je direct op je werkpagina.